

Režie: **Veronika Nožičková**
Hudební režie: **Pavel Hrdina**
Autoři: **Milan Uhde**
Miloš Štědroň

Divadelní spolek
J. K. Tyl Lomnice nad Popelkou
ve spolupráci se ZLOM z.s.
uvádějí muzikál

Balada pro banditu

Poděkování
Děkujeme všem, kteří se podíleli na realizaci představení *Balada pro banditu*. Vaše práce a úsilí pomohly oživit tento jedinečný příběh, a za to vám patří náš vděk.
Realizace kostýmů: **Jana Polachová, Vladimíra Duštová, Pavlína Šmejcová, Libuše Mikešová, Kateřina Šimková**
Grafické práce včetně fotografií: **Stanislav Dlouhý**
Hlasová průprava postav (Baba, Morana, Eva, Mara): **Jana Stehr**
Konzultace tvorby choreografie: **Michal Stránský**
Úvodní předmluva: **Petr Plašil**
Fotografie: **Pavel Pekárek, Zdeněk Devátý**

Choreografie: **Veronika Nožičková**
Choreografie Eva, Mara: **Jana Jůzová**
Návrh kostýmů: **Kateřina Marková**
Realizace kostýmů: **Eva Rajmová**
Světla: **Josef Šimek st., Tomáš Kracík**
Zvuk: **Daniel Zelenka, Zdeněk Devátý, Jan Peča** Scéna: **Petr Nožička, Jakub Nosek**
Text sleduje: **Lidmila Mrázková, Vladimíra Duštová**
Kapela: **Pavel Hrdina, Filip Crha, Jaromír Šimek, Josef Stolín, Jaroslav Grof, Pavel Matějka, Jana Pfeifrová**
Vokalistky: **Eva Rajmová, Aneta Vávrová, Veronika Kuříková**

Balada pro banditu

Osoby a obsazení:
Eržika: **Barbora Rajmová** Nikola Šuhaj: **Jakub Nosek** Baba: **Jarmila Barancová** Baba Morana: **Renata Tomešová** Eva: **Jana Jůzová** Mara: **Veronika Nožičková** Derbak: **Vít Zavřel** Derbaková: **Zuzana Pavelková** Velitel: **Zdeněk Rajm** Uhrín: **Tomáš Hlubuček** Četníci: **Josef Šimek ml., Ondřej Doležel, Martin Váňa** Četník Bouda: **Miroslav Kracík** Lazar Mageri: **Luděk Grabec** Starý Drač: **Slávek Vejnar** Andrej Drač: **Vojtěch Morávek** Poštmistr: **Ondřej Doležel, Petr Nožička** Laco Totín: **Petr Štěpán, Josef Šimek ml.** Vageryčová: **Vladimíra Duštová** Rotmistr Kubeš: **Erik Brychta** Jura Šuhaj: **Antonín Macháček** Oreb Danko: **Pavel Hrdina** Hospodská: **Olga Rezková, Libuše Mikešová** Vesničani: **Zuzana Pavelková, Kateřina Divišová, Petra Frydrychová, Martina Hlubučková, Eliška Petířová, Alena Šimková, Evelína Pýchová, Kateřina Mizerová, Barbora Bláhová, Jakub Rajm, Michal Váňa, Jan Danielis, Martin Váňa, Vojtěch Morávek**

200 let ochotnického divadla

Počátek divadelnictví v Lomnici nad Popelkou se datuje rozmezím let 1815–1817. Výročím si ale připomínáme až počátek organizované činnosti, rok 1825. První představení se hrála po hostincích, od roku 1859 na radnici a od roku 1930 v Tylově divadle. Za dobu své existence spolek sehrál 901 premiér. To odpovídá průměrně 4,5 představením za rok. V současné době, kdy se obvykle nazkouší 1–2 představení, se to jeví jako nedostižný sen. Zároveň je to i důkaz, jak moc se doba změnila.

Během roku se spolek zabývá organizováním vlastních divadelních představení a dvou vrcholných akcí. Jejich význam překračuje hranice města i regionu. První je Krajská přehlídka ochotnického divadla Jizerské oblasti (27. ročník). Vybrané soubory postupují na národní přehlídku činoherního a hudebního divadla, aktuálně Divadelní piknik v Mostě. Druhou akcí je Lomnické kulturní léto (31. ročník), hudebně dramatický festival. Do roku 2024 byl jeho dramaturgem Jaroslav Krček, skladatel a vedoucí souboru Musica Bohemica. Nyní je dramaturgyní jeho dcera Magdalena Švecová, operní režisérka a učitelka operního herectví. Zmíněné velké akce jsou podpořeny z rozpočtu města Lomnice nad Popelkou, Libereckého kraje, Ministerstva kultury ČR a drobných dárců.

Slovo režisérky představení

Při příležitosti letošního výročí jsme se rozhodli nastudovat jeden z nejikoničtějších titulů české divadelní tvorby, a to muzikál *Balada pro banditu*. Projekt vznikl ve spolupráci DS J. K. Tyl Lomnice n. Pop. a ZLOM z.s.

Nikola Šuhaj byl skutečnou historickou figurou. Spisovatel Ivan Olbracht se nechal inspirovat legendou a napsal román, za nějž dostal Státní cenu za literaturu. Tento námět převedli do divadelní podoby Milan Uhde (text) a Miloš Štědroň (hudba). Inscenaci *Balada pro banditu* následně nastudoval v brněnském divadle Husa na provázku režisér Zdeněk Pospíšil, který byl v té době uveden také pod textem, jelikož Milan Uhde byl zakázaným autorem. Jistě je vám znám i film režiséra Vladimíra Síse s Miroslavem Donutilem a Ivou Bittovou v hlavních rolích. Legendární muzikál se stal nejen připomínkou hluboké tradice českého amatérského divadla, ale i oslavou jeho živé a neustále se rozvíjející podoby. Písně ze hry doslova zlidověly.

Naše představení vzniklo jako společný projekt několika generací ochotníků, kteří spojili síly, aby vzdali hold nejen samotnému příběhu Nikoly Šuhaje, ale i dvěma stům letům divadelního nadšení, práce a lásky k jevišti a hudbě. Výsledkem je inscenace, která v sobě nese sílu folklorní poetiky, syrovou lidskost i nadčasové otázky svobody, zrady a lásky.

Hlavní myšlenky díla rezonují s dnešní dobou stejně silně jako v době svého vzniku. *Balada pro banditu* klade otázky o povaze hrdinství, o tom, kdo je v očích společnosti zločinec a kdo bojovník za svobodu. Příběh ukazuje, jak se touha po svobodě může střetnout s realitou moci, zrady a osobního selhání. Silným motivem je i láska – spalující, oddaná a osudová, která se stává hnací silou děje i tragického konce. Dílo upozorňuje na křehkost ideálů a na to, jak snadno se hrdina může stát obětí vlastních činů i okolního světa.

Milí diváci, věříme, že pro vás naše nastudování bude nejen silným zážitkem, ale i připomínkou bohaté místní ochotnické tradice.

ZLOM

Tradice sborového zpívání při lomnické ZŠ sahá až do 40. let 20. století. Nejdéle sbor vedla paní Zdena Lokajová. V současnosti je rozdělen na tři oddělení – děti z 1.–4. třídy (sbormistři Petra Lukavcová a Kateřina Šimková), velký sbor pro 5.–9. ročník (sbormistři Pavel Hrdina a Soňa Šolcová) a od roku 2009 SDS, které tvoří bývalí žáci školy. Toto oddělení se zaměřilo na moderní a především muzikálové písně. Nacvičilo dva samostatné pořady *Z muzikálu do muzikálu* se slavnými světovými melodiemi. To už byl krůček k *Noci na Karlštejně*, společnému představení lomnického divadelního spolku a ZLOMu.

ZLOM z.s. byl založen v roce 2004 skupinou učitelů, kteří měli sboru nejblíže. Cílem bylo řídit činnost sborů, spravovat jejich hospodaření a organizovat další aktivity, které s hudbou a divadlem souvisejí. Natočil dvě vlastní CD (*Od prvních řádků* a *Parta správná*), na jejichž realizaci se podílela i kantorská skupina Plochá nota vedená Miroslavem Pěničkou, autorem některých skladeb. Poutavé byly též omalovánky s kresbami Nataši Kalouskové nebo vánoční pohlednice. Vedle pořádání Muzikálových bálů začal postupně spolupracovat i s místními divadelními spolky, J. K. Tyl, FRK a Smajlík z Pecky.

Historické reálie

Příběh Nikoly Šuhaje se odehrává v drsném kraji Podkarpatské Rusi krátce po první světové válce, tedy zhruba v letech 1919–1921. Evropa se teprve vzpamatovávala z válečných hrůz a mapy se překreslovaly. Koločava, odlehlá horská vesnice, zažila rychlé střídání mocností: po rozpadu Rakouska-Uherska zde krátce zavládla i tzv. komuna (odkaz na Maďarskou republiku rad), než se region stal součástí nově vzniklého Československa. Byl to kraj hluboké chudoby, kde obživa byla tvrdě vykoupená a státní moc často daleko. Lidé čelili nejistotě, nedostatku a zmatkům z neustálých změn. Právě v takovém světě, kde staré jistoty padly a nové se teprve hledaly, se mohl zrodit mýtus o zbojníkovi, který bere bohatým a (údajně) dává chudým.

Balada pro banditu

Pořizování zvukových nebo zvukově obrazových záznamů je zakázáno. Během představení se používá kouř.
Nositele autorských práv k dílu zastupuje DILIA, divadelní, literární, audiovizuální agentura, z. s., Krátkého 143/1, 190 03 Praha 9 – Vysočany.
Autorská práva Milana Uhdeho zastupuje Aura – Pont, s. r. o., Veslařský ostrov 62, 147 00 Praha 4.